

IZHAJA VSAK DAN

Št. nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poročila št. v. prodajajo po 3 kv. (6 st.) v mnogih...

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se upravnica ne ozira.

Turčiji so šteti dnevi!

Srbi hočejo k morju. — Črnogorci so zasedli Drač. Bolgari pritisnejo na Carigrad.

Srbi korakajo proti Medui in Draču.

DUNAJ 6. (Izv.) „Zeit“ poroča iz Belegrada, da koraka tretja srbska armada k Jadranskemu morju, da zasede S. Giovanni di Medua in Drač.

Prilep v srbski lasti.

BELGRAD 6. (Kor.) Uradno poročilo trdi, da so Srbi včeraj zasedli Prilep.

Srbska pomoč Bolgarom.

BELGRAD 6. (Izv.) Pri Lozengradu, Lule Burgasu in Čurli je Bolgarom znatno pomagala srbska artilerija, pri nazadnje omenjenem mestu pa tudi infanterija.

Dalmatinske žrtve balkanske vojne.

SPLIT 6. (Izv.) Tukajšnje dijaštvo je dobilo obvestilo, da je pri Kumanovem padlo nekoliko dalmatinskih dijakov, ki so se med Srbi udeležili boja.

Mohamedanski begu ci iz Prištine.

CARIGRAD 6. (Kor.) V Carigrad je pribežalo iz Prištine mnogo mohamedanskega prebivalstva.

Turška nezgoda med Čorlu in Serajem.

SOFIJA 6. (Izv.) Po vesteh, ki so prispale iz glavnega taborišča in ki jih proglašajo sedaj v uradnih krogih, so Bolgari pregnali Turke v nekaterih postojank med Čorlu in Serajem.

Beg proti Čataldži.

SOFIJA 6. (Bolg. tisk. urad.) Bolgarske čete so včeraj potokle turški oddelek, ki je hotel Turkom na pomoč.

Bolgari zasegli carigradski vodovod.

SOFIJA 6. (Izv.) Bolgarske čete so zasedle Deikos in imajo s tem v rokah vodovod za Carigrad. Zdi se tudi da so napravili s tem veliko vrzel v turško čataldžansko bojno črto.

Bolgari zasedli Seres.

SOFIJA 6. (Izv.) Bolgarske čete so zasedle poštajo Seres na solunsko-carigradski železnici.

Turki ne blokirajo bolgarskega obrežja

CARIGRAD 6. (Kor.) Pošta javlja, da je blokada bolgarskih pristanov za sedaj ponehala.

Črnogorci na Jadranskem obrežju.

CEIINJE 6. (Izv.) Črnogorske čete so zasedle Leš in Meduo.

Turški transport iz Leša v Skader.

BAR 6. (Izv.) Včeraj v jutro je odšel turški transport s 4000 možmi in tisoč vozovi z Leša v Skader. Črnogorci skušajo transport ujeti.

Btka pri Anaghi.

ATENE 6. (Aten. tel. ag.) General Sarpunzaki javlja iz Arte, da se je včeraj razvila bitka pri Anaghi, ki je trajala ves dan in se še danes vrši na celni črti.

Grško napredovanje proti Solunu.

ATENE 6. (Aten. ag.) Turki so baje zapustili bojno črto pri Vardaru. Pri Jenidže so imeli Turki 154 mož in 6 oficerjev mrtvih ter 727 vojakov ranjenih.

„Frankfurter Zeitung“ o turških nadah.

FRANKOBROD/M. 6. (Izv.) „Frankf. Zeit.“ javlja iz Carigrada, da dobiva Turčija vsak dan s ežh čet iz Male Azije. Pošlila tudi še k Čataldži.

Turki v skrbeh za Nazim-pašo.

LONDON 6. (Izv.) Depeša javlja, da Turki v Carigradu še sedaj ne vedo, kaj je z Nazim-pašo. — Turška flota je dobila povelje, da z morja podpira boj pri Čataldži.

Turki ugibajo o miru.

CARIGRAD 6. (Kor.) Francoski poslanik se je posvetoval tekom ministerskega sveta z ministerskim predsednikom.

Kako premirje dovolijo Balkanci?

PARIZ 6. (Izv.) Tukašnji listi poročajo, da so Bolgari zunanje liste tako informirali, da bi bili v principu pripravljene skleniti premirje, ali pod pogojem, da Turki takoj predajo Drinopolje in da prevzamejo vse-sile garancijo, da Turčija v času premirja ne bo spravljala v Evropo novih čet.

Usoda Albanije že — odločena?

BEROLIN 6. (Izv.) Dobro poučena stran zagotavlja, da je tvorila usoda Albanije bistvo pogovorov italijanskega ministra za zunanje zadeve, markiza di San Giuliano, ko se je mudil v Berlinu in razpravjal z diplomati in politikmi.

Dezerterji med turškimi oficirji.

CARIGRAD 6. (Kor.) Turški listi javljajo, da je vojno ministerstvo odredilo, da se smatrajo za dezerterje vsi oni oficirji, ki se niso javili ri svojih polkih.

Abdul Hamid ostane v Carigradu.

CARIGRAD 6. (Kor.) Poučeni krogi pravijo, da se je sultan branil podpisati odlok sveta ministrov, vsled katerega bi moral oditi bivši sultan Abdul Hamid v Brusel.

Sultan je pripravljen za beg.

CARIGRAD 6. (Kor.) Govori se, da se preseli sultan s svojim dvorom na azijska tla, če bi prišli Bolgari res v Carigrad. V palači so že baje vse pripravili za to.

Naloga angleške eskadre.

MALTA 6. (Reuter.) Štiri angleške križarice so dobile povelje, da ostaneje pred Malto in čakajo na daljnja povelja, štirim se je pa velelo pluti na iztok, namesto pred Malto Dve ladji bodejo pristajali v turških pristaniščih in jemali begunce na krov.

Avstrijska križarka „Admiral Spaun“ gre pred Carigrad.

DUNAJ 6. (Kor.) Ministrstvo za zunanje zadeve je zahtevalo, da mornariško poveljstvo dirigira križarico „Admiral Spaun“ radiografsko pred Carigrad.

Pismo iz Črnogore.

Cetinje, 4. novembra 1912.

Muričani 3. novembra, ob 10 ponoči.

Danes došla brzojavka javlja, da se bombardiranje Taraboša in Brdic trdovratno nadaljuje. Nепrijatelj jako slabo odgovarja in včeraj (2. t. m.) so mu Črnogorci onesposobili dva topa in uničili skoro vse moštvo teh dveh topov.

Skadarski konzuli in prestolonaslednik Danilo.

Snoči (3. t. m.) so poslali avstrijski, nemški, angleški in francoski konzul od njih lastnoročno podpisano pismo v katerem prosijo, naj bi Črnogoci iz humanih ozirov ne streljali na konzulate, šole, bolnice in cerkve, ker so po njih izjavi 30. m. m. padli projektili tudi v bližino teh zgradb in je vsled tega nastala v mestu panika.

Barđanjolom, je danes odnesel parlament v spremstvu avstrijskega vojnega atašeya, ki se nahaja v črnogorskem glavnem štabu, Hupke, v Skader.

Dunajski oficijozni list o srbskih uspehih.

„Fremdenblatt“ od dne 5. t. m. piše: „V teku malih dni je srbska armada prodrla globoko notri v sovražnikovo ozemlje, ter dosegla uspehe, ki jo morejo napolniti z veliko samozavestjo.“

List potem poudarja, da so Srbi zasedli vse ozemlje, kjer prebivajo Srbi in jih svari, naj ne prodirajo dalje v albansko ozemlje, ker bi to bilo proti narodnemu principu, ki je podlaga srbski politiki.

Bedno stanje turških vojakov.

Poročali smo že, da je minuli ponedeljek došel v Belgrad prvi večji transport turških ujetnikov in sicer njih 1062 na ševliu. O tem piše „Trgovinski glasnik“: „Med ujetniki je tudi en turški vojaški uradnik, vojni blagajnik iz Skoplja, ki je edini malo podoben vojaku in človeku.“

Kaj zahteva Avstrija na Balkanu?

Ekspeze ministra zunanjih del grofa Berchtolda nikakor ni prinesel one jasnosti, ki bi bila sicer tako zelo potrebna. Vojna na Balkanu se mora smatrati za končano. Turška armada je razbita in uničena. O kakem resnem odporu sploh ne more biti niti govora več.

vojno so dunajski oficijozni slovesno zatjevali, da ne dopuste, da bi se Srbija razširila; Bolgariji sicer privoščijo razširjenje, nikakor pa ne Srbiji. Sedaj, ko je govorilo orožje, so začeli tudi na Dunaju obračati plašč po vetru. O statusu quo ne govoré in ne pišejo več, pač pa je tudi minister zunanjih zadev grof Berchtold govoril le o čuvanju legitimnih interesov monarhije.

Tu pa nastane samoobsebi umevno vprašanje: Kaj so ti legitimni interesi? To vprašujejo celo nemški listi. Graška „Tagpost“ n. pr. piše: „Kaj si misli naš zunanji urad, kaj si mislijo na merodajnem mestu pod legitimnimi interesi? To je vprašanje. Vsakdo si predstavlja pod tem kaj drugega; eni Novopazarški sandžak, drugi še več; eni trgovske pogodbe, drugi železnice; eni Bolgarijo, drugi Srbijo in Črnogoro. V tej zmešnjavi misli ni videti nikake jasne črte in ta nejasnost vstvarja nevarno, ter negotov položaj. Nihče ne ve, kaj naj se smatra za legitimni interes in kaj nas bi torej moglo gnati v vojno.“

„Finanzielles Tagblatt“ od 5. t. m. piše:

„Interesenti orijentskih železnic skušajo z vsemi sredstvi časnikarske agitacije širiti mnenje, da je važni, da je življenjski interes Avstrije, da se internacionalizira črta Mitrovica—Solun orijentskih železnic, da se jo na naše troške priključi bosanskemu železniškemu omrežju in iz Soluna napravi prsto luko, ki naj dobi predpravico med vsemi drugimi lukami Egejskega morja.“

Jasno je, da bi mogli lastniki orijentskih železnic imeti izvanredne dobičke, ko bi potom izvedbe tega legepa načrta izhodna postaja ene njenih glavnih prog dobila povečano privlačno silo za trgovino in znatno razširjenje delokroga v severni smeri in pri tem še posebno politično pozicijo vsled teritorialne suverenitete od držav, skozi katere bi tekla.

Mi bi tudi razumeli, ko bi se one dežele, katerih državljanji so veleakcionarji teh železnic in glavni deležniki trgovine v Solunu, ogrevali za take ideje.

Kak interes pa imamo mi, da bi postopno naraščajoč uvoz in izvoz iz Bosne in bližnjih ozemelj odvrnili od dalmatinskih pristanišč in umetno ustvarili v vshodnem delu sredozemskega morja novo veliko središče trgovine, paroplovstva in kapitala in ki bi moglo mnogo odvzeti Trstu in Reki, ki sčasoma tudi postati industrijski centrum? Ne, naš interes je razlicen od teh prizadevanj in če hočemo dobiti od svojih sosedov na jugovshodu kake koncesije, te koncesije ne smejo biti take, da bi koristile našim konkurentom, nam pa le škodovala.

Tudi „Arbeiterzeitung“ vprašuje: „Kaj hoče Avstrija? In pravi, da bi Avstrija danes hotela s Srbijo nekako vojno konvencijo in carinsko unijo. Če pa Srbija tega ne bo hotela, da grozi z vojno. To da so ti legitimni interesi. Po berlinskem kongresu l. 1878 je Srbija predlagala Avstriji carinsko unijo in zvezo. Avstrija pa takrat tega ni hotela, ker so se ogrski agrarci bali carine prostega uvoza srbske živine. Tudi pozneje so še bile prilike, da bi bili Srbijo prikljenili s carinsko unijo in zvezo, a agrarci tega niso dovolili. Vprašanje je če bo danes še mogoče dohiti to, kar se je zamudilo v treh desetletjih. Po zmagah balkanskih narodov se mora avstrijska diplomacija spreobrniti. Narod, katerih samozavest se je ojačila na bolnih poljih, ne pustijo več, da bi se z njimi postopalo kot z vazali. Z nasilstvom tudi od Srbije ne dobimo dobre trgovinske pogodbe. Tudi s Srbijo danes ne moremo napraviti trgovinske pogodbe drugače kakor z vsako drugo državo. Odprmo svoje meje srbski živini in ona bo vedno rada dovolila carinske olajšave avstrijski industriji. Druge poti ni!“

BRZOJAVNE VESTI.

Današnji prestolni govor v delegacijah.

BUDIMPEŠTA 6. (Izv.) Cesar je danes z običajnimi ceremonijami slovesno otvoril delegacijsko zasedanje s prestolnim govorom. Cesar je sprejel delegacije ob 11 predpoldne v kraljevem dvoru. Predsednik delegacije grof Merveld je imel na cesarja nagovor, v katerem ga je zagotavljal udanosti delegatov. Cesar je v svojem prestolnem govoru med drugim rekel:

„Od sestanka zadnjih delegacij so na Balkanu nastopili vojni zapletitaji, ki zahtevajo povišane pozornosti. Z ozirom na to, da bi vsled konflikta mogli biti prizadeti važni interesi monarhije, je nujno želeli, da bi se čimprej zopet povrnila urejene politične in trgovske razmere. Moja vlada bo pripravljena, v primernem trenutku v sporazumu z zavezniki vladami sodelovati na akciji veseli za zopetno vspostavitev miru. — Prestolni govor je potem na kratko omenil delovnega programa, s katerim se bodo imele delegacije pečati v tem zasedanju, pred vsem večje troške za armado.

Današnji prestolni govor je napravil v delegacijskih krogih čuden utis. Pričakovali so, da se bo prestolni govor nekako dotaknil zunajnega položaja, slišali pa so samo, da je pri sedanjih razmerah treba veliko več paznosti nego kedaj poprej.

Berchtoldova previdnost.

Sedaj je jasno, zakaj se je grof Berchtold že včeraj pozuril, da razvije svoj ekspeze. Je pač dobro storil, kajti sicer bi bilo nezadovoljstvo radi tega, kar je delegatom povedal, še večja nego je sedaj.

Baernreitherjev govor.

Zanimiva je razprava odseka za zunanje zadeve. Marki Bacquhem se je kot poročevalec sicer lovil za same fraze, kakor vedno, a znamenit je govor bivšega ministra Baernreitherja: Povedal je našim državljanom prejasno, da mora politika napram Balkanu, izlasti pa napram Srbiji zaiti v čisto druge kolotečine, če naj bo za Avstrijo koristna. Tako ne sme več biti! Baernreither je tudi svaril Avstrijo, naj ne postane enostranska braniteljica, ki se postavi meni nič tebi nič na stran Albanije in odbija s tem druge države.

Dr. Šusteršič za Jugoslovane.

Dr. Šusteršič proslavlja države, ki so ustvarile novi „status quo“, ker so na mesto Turčije postavile balkansko zvezo, iz katere se bržkone razvije carstvo Ilirija. Stališče grofa Berchtolda, da se spočijejo dana dejstva, bodo vsi odobraval. Iz tega pa moramo tudi izvajati posledice. Evropska Turčija se mora popolnoma likvidirati. Najmanjši ostanek turške posesti v Evropi bi bil bacil vznemirjevanja. Postopati moramo ne le sporazumno z zavezniki, temveč treba iskati in najti tudi jasni in lojalni sporazum z Rusijo. Zaprejte Dardanel ni nikak interes monarhije. Tudi Srbiji ne smemo braniti dohoda k Jadranskemu morju. V našem največjem interesu je, da se čim manj mogoče mešamo v balkanske razmere. Govornik kritikuje dualizem, ki je povzročil tudi našo napačno politiko napram Jugoslovanom.

Poraz Turkov znači tudi konec dualizma. Nadaljevanje dosedanje jugoslovanske politike je nemogoče sedaj, ko nastaja ob mejah velika jugoslovanska država, kjer vlada svoboda in pravica samoodločevanja Jugoslovani monarhije, ki so za slavo in večično monarhije prelivali kri v potokih, imajo enake vojaške kreposti, kakor njih bratje v balkanskih državah. Oni pa niso mogli doseči svoje lastne svobode. Tak položaj je nevdržljiva.

Slov. hrv. stranka prava obstruira.

DUNAJ 6. (Izv.) V proračunskem odseku je začela slov. hrv. stranka prava s tehniško obstrukcijo. Naperjena je baje proti temu, ker še vlada ni ničesar storila, da vzpostavi na hrvatskem redne razmere.

PODLISTEK

„Gioconda“

Tragedija v 4 dejanjih. Spisal Gabriele D'Annunzio.

K nocojšnji premijeri v slovenskem gledališču v Trstu.

Prvič se oglasi nocoj pri nas slavni Gabriele D'Annunzio z dramo, s katero je dosegel največ slave in uspehov. Po „Giocondi“ so tudi Francozi in Nemci izpoznali velikega Gabriela, kakor ga radi imenujejo njegovi prijatelji in rojaki. „Gioconda“ je drama polna poezije in forme. Tu je Gabriele D'Annunzio res mojster in do danes ga nihče še ni dosegel. Jezik je pri D'Annunziu veličasten, njegova proza je nedosegljiva. Kakor žuboreč potok teče njegov monolog. Sicer pa ni D'Annunzio dramatik.

Ko se je prvič pojavil, mu je kritika pela slavospeve kot očetu nove, moderne smeri, pozneje pa D'Annunzio ni imel več sreče in njegova poslednja drama „Sv. Sebastijan“, ki je doživela svojo premijero v Parizu s slavno Ido Rubinsteinovo v glavni uloži, je bila za D'Annunzija naravnost polom. Izmed njegovih dram so se

Belograjski poslanik pri Berchtoldu.

BUDIMPEŠTA 6. (Izv.) Avstroogrski poslanik v Belemgradu, Ugron, ki se je včeraj posvetoval s srbskim ministrskim predsednikom Pašičem, je prišel danes op. v Budimpešto, kjer se je dolgo posvetoval z grofom Berchtoldom. Temu sestanku pripisujejo velik političen pomen.

Samomorilci med vojaškimi novinci.

DUNAJ 6. (Izv.) Tekom poslednjih 24 ur so se dogodili trije slučajni samomora med vojaškimi novinci dunajske garnizije. Dva vojaka enega polka sta se obesila v vojašnici, tretji od drugega polka pa na dvorišču na drevesu.

Vstaja zamorcev.

HAMBURG 6. (Izv.) V zamorski republiki Liberiji so izbruhnili resni nemiri. Zamorci razbijajo evropske trgovine in ogražavajo belokožce. Viroke nemirov je iskati v onemoglosti vlade napram domačinom.

Zasedanje konference škofov.

DUNAJ 6. (Kor.) Včeraj predpoldne je pričela pod predsedstvom kardinala barona Sivbenskega letošnja jesenska konferenca škofov. Posvetujejo se o kongruji, šolskih vprašanjih in drugih aktualnih zadevah.

Predsednik sobranja o možnostih avstr. politike.

PARIZ 6. (Kor.) „Matinov“ korespondent v Sofiji objavlja pogovor s predsednikom sobranja Kanevim, ki je izjavil: „Kakor hitro dosežemo svoj cilj, bo vojna sama od sebe prenehala. Prvi pogoj mirja bi bil, da Turčija ne porabi časa za zbiranje novih vojni sil, ki jih v ugodnem trenutku požene nad nas. Drugi pogoj je, da imamo Drinopolje in neke postojanke na zapadnem bojišču. Kar se tiče vprašanja, če cenimo posebno to, da pridemo v Carigrad, moram pripomniti, da dosedaj naš cilj to ni bil. Upam, da bo Evropa potrdila naše pridobitve. Avstrija bi pač mogla prodrati skozi ozki sandžak, ali iz geografskih in strateških razlogov ne bi mogla dolgo vzdrževati te politike teritorialnega povečanja. Sicer bi si pa monarhija lahko zasigurala možnost, da gospodarsko takorekoč prekvasi ves Balkan. Nikdo ne bo mislil na to, da bi jej jemal to pravico. Če jej je za tako politiko, jej prorokujem lepo bodočnost in razven tega bi taka politika zasigurala dobre odnose med Avstroogrsko in balkanskimi državami.

Evropci zapuščajo Carigrad.

KONSTANCA 6. (Izv.) Sem prihajajo ladje, ki prevažajo iz Carigrada evropske rodovine. Danes je prispel velik parnik poln večinoma nemških rodovin.

Priprave za posredovanje.

CARIGRAD 6. (Izv.) Poslaništva veselijo po porto obvestila, da bi bilo skupno posredovanje možno le v slučaju, če prepusti Turčija veseliam skrb da izberejo za posredovanje primeren vsprejemljiv temelj, na katerem bi poskusile kaj doseči. — Za sedaj porta ne mara miru, ki bi ga sklepala v Carigradu, ampak se raje umakne v Azijo in od tam nadaljuje vojno.

Vojvoda Abruški — albanski knez?

DUNAJ 6. (Izv.) Merodajni krogi pravijo, da Avstroogrsko nikakor ne bode doustila, da bi prišla Srbija do morja. — Avstrija in Italija sta si že edini, da mora postati Albanija avtonomna kneževina. Na prestol pride baje vojvoda Abruški.

Srbija se ne uklone Avstriji glede obrežja.

DUNAJ 6. (Izv.) „Abendzeitung“ javlja iz Belegagrada, da se je včerajšnji minister svet bavil z nakanami Avstroogrsko in Italije glede Albanije. Ministerski svet je sklenil, da se avstrijski volji, ki Srbom ne pustijo do morja, ne uklone, nego zapove čestam, da nemudoma zasedejo Drač in Meduo. Za Srbijo je del albanskega obrežja življenska potreba. Pač pa ona nima ničesar proti temu, če dobi notranja Albanija svojo avtonomijo.

hranile trajno na odru le „Gioconda“, „Mrtvi grad“, „Gloria“, „Francesca da Rimini“ ter „Jorijeve hči“; ostale pa kakor „La nave“ in „Ogenj pod pepelom“, niso prešle meja njegove domovine.

Ko se je pojavil D'Annunzio, je nastal v dramatični literaturi preobrat. Estetiki so našli v njegovih dramah oživiljen svoj vzor našli so v njem oživiljene ideale v renesanci klasične drame. To je dosegel v „Giocondi“ in v „Mrtvem gradu“.

Zlasti se rad peča D'Annunzio s klasično dramo ter jo presaja v novi, moderni čas. „Gioconda“ je taka drama. Kakor on opisuje piramide, Egipt, sfinge, Nil, tega do danes še ni dosegel nihče. To je res višek umetnosti.

Še lepši pa je opis v „Mrtvem gradu“. Tu je posnemal Homerja in spravil v krasen sklad klasični Homerjev stil z novim časom.

Pesnik večne lepote D'Annunzio, poln krepke forme, je postavil na oder v „Giocondi“ dramo, ki je izklesana kakor iz mramorja. Pesnik je posvetil svoje delo igralki Eleonori Duse, ženi s krasnimi rokami Prijatelj D'Annunzijevo praviljo, da je tudi v „Giocondi“ opeval svojo ljubezen do nje.

Kakor skoro v vseh njegovih dramah, je tudi v „Giocondi“ ljubezen glavni motiv in podlaga. Kipar Lucio Setta se je zaljubil

Manifestacijski shod pol. društva „Edinosti“.

(Konec).

Da se balkanske države trdno držijo izreka: „Tukaj smo in tukaj ostanemo“, in da to priznavao tudi druge države, je najbolje znamenje to, da so poleg mnogoštevilnega prebivalstva prišli pozdravljati srbskih zmagovalcev tudi konzuli vseh držav, med njimi tudi avstrijski, ter prosili, naj jih vzamejo v svoje varstvo. In ko so videli na Dunaju, da se za njihov „status quo“ ne zmeniti niti zadnji nočni čuvaj na Balkanu, so zopet začeli govoriti: Saj nismo mislili tako, mi vendar nismo imeli nikdar proti temu nič, da si Balkanci pridržijo osvojeno ozemlje, saj smo tako rekli, je zato, ker smo mislili, da bodo zmagali Turki. Saj mi je celo rekel neki nemški poslanec, sicer popolnoma pošten in dober človek: Žal mi je, da so Turki tako tepeni, kajti, kako bi bilo lepo, če bi bili tepeni Jugoslovani in bi jim prišla Avstrija na pomoč“. Jaz pa sem mu odgovoril: „Hvala lepa! Meni je ljubeše, da ne, mi si že sami pomagamo!“ (Odobranje!)

Sedaj seveda pravijo, da so bili vedno naši prijatelji, ker mislijo, da so drugi tudi tako pozabljeni, kakor so oni sami, ki se niso prav čisto nič naučili iz zgodovine in se tudi ne nauče. Sij sta sedaj bivši srbski minister Marinković in njegov tovariš javno povedala, kako je prišlo do vsega tega, da Avstrije dandanes nihče ne zavidava za njen zavoženi položaj, da mora ona sedaj ponujati svoje prijateljstvo tistim, katere je prej naravnost prezirala. „Saj ga danes ni človeka, ki bi bil na strani Avstrije“. In poudarjam, da to niso moje besede, temveč, da jih je tudi zapisala „Armeezzeitung“, v katero pišejo visoki vojaški dostojanstveniki. (Klic: Prav je tako!) Ne, ni prav, kajti tu gre tudi za našo kožo.

Italija ni bila nikdar naša poštena zaveznica, ima za nas vedno pripravljen nož za hrbtom, Nemčija pa je — tako pravi „Armeezzeitung“ — naša prijateljica le toliko časa, dokler je to v njenem interesu. Leta 1908. je bila res na naši strani in mi smo ji bili silno hvaležni, bila pa je z nami, ker se je bala, pa bi stvar tedaj mogla škodovati tudi njej. Ko pa je sedaj šlo za to, da vse pada le po Avstriji, sedaj pa pravi: Le posreba sama juho, ki si si jo skuhala. Saj je že svoj čis rekel Bismarck: „Mi smo zavezniki Avstrije, če pa dela Avstrija komedija na Balkanu, pa mi ne bomo marširali!“

Avstrija in njeni diplomatje pač res zaslužijo lekcijo, ki so jo dobili sedaj; ni prav, da ta lekcija zadeva tudi nas. V Srbiji so namreč bili ljudje, in bilo jih ni malo, ki so hoteli živeti v prijateljstvu z Avstrijo, ki so celo hoteli, da bi Avstrija stopila na čelo balkanske zveze. In svo čas je rekel neki pameten mož: Avstrija bi ali balkanska država, ali pa je sploh ne bo. Proti Nemčiji je namreč Avstrija že duigrala svojo ulogo. Leta 1866. je Nemčija pokazala Avstriji vrata in od tedaj nima Avstrija v Nemčiji ničesar iskati niti na političnem niti na gospodarskem polju. V Nemčiji je industrija tako razvita, da ne rabi ničesar iz Avstrije, naše poljedelstvo ima tudi v Nemčiji le malo tuga za svoje proizvode, sploh smo le zato njeni prijatelji, da ima zavaran hrbet.

V Italiji smo tudi mi svoj čas bili velika moč, bili smo prvi, ko smo imeli še Beneško in Lombardijo, a sedaj nismo več in ne bomo nikdar več. Tudi Italija nas je postavila pred vrata l. 1866.

Avstrija potemtakem nima ničesar iskati niti na severu, niti na zapadu, temveč edine le na jugu, na Balkanu, če je namreč pa metna.

Seveda pa ne sme ravnati Avstrija tu tako, kakor je doslej ravnala v Bosni in Hercegovini, kjer je namestila nekaj svojih vojakov, policajev in orožnikov, potem pa

v svoj model Giocondo Dianti. Oženjen je in vidi, da je izgubljen. Usoda mu je dala bitje, ki ni bilo njemu namenjeno in Lucio se sklone ubiti.

Toda ranil se je samo. Hotel bi pozabiti vse, ali ne more, kajti dol v njegovem ateljeju ga čaka ona, Gioconda. Še več: On je začel modelirati iz ilovin nov kip, in ko se je njegovo življenje borilo s smrtjo, je ona močila ilovico in tako ohranila njegovo delo. Torej na eni strani ljubica, ki mu je ohranila njegovo umetnost, na drugi pa žena, ki mu je ohranila življenje. Katera žrtva je večja?

In pride do katastrofe: obe ženi se snidete v njegovem ateljeju. Gioconda hoče uničiti Luciojev umotvor, mramorni kip — soproga pa, da bi ga rešila, postavi podenj svoje roke. Kip jej je razdrobil roke in uboga Silvia pohabljen, brez rok, živi dalje. Žrtva je bila zastoj, kajti Lucio brez svoje Gioconde ne more živeti.

To je osnovna ideja tej pesniški drami. Seveda se je v prevodu marsikaj izgubilo, toda vendar je tudi slovenski prevod dober in dobi torej naše občinstvo dramo v dostojni formi.

Omeniti moram še, da se tudi ta drama ne bo ponavljala, kajti ni časa za reorize.

Leon Dragutinovič.

urizavala veleizdajniške procese, kakor tam dol v Zagrebu (Ž žgi!) Sedaj priznavajo sicer, da so se motili, a vendar so imeli do zadnjega to misel in so delali naprej in naprej največje napreke, ne da bi poslušali nas in druge pametne ljudi. Tako je sloviti angleški publicist Scotus Viator, ki izborne pozna jugoslovanske razmere, jasno povedal, da ima Avstrija svojo bodočnost edino le na jugu in da je tu njena glavna naloga. In celo v Avstriji so se našli možje med Nemci, ki so poudarjali isto. Tako je v enakem smislu priobčil dunajski poslanec Zenker članek v časopisu, a rekli so mu da je fantastičen norec, kar je posedal resnico. Danes pa pišejo vsi tako, torej so pač vsi — norci! (Žvahno odobranje!)

Avstrija se torej nahaja dandanes v čudnem položaju in njeni diplomatje ne vedo več kam. Za nas pa s tem nastaja vprašanje, kaj naj storimo mi, kaj naj svetujemo Avstriji?

Mi Slovenci imamo prav posebne razloge, da hladnokrvno presojujemo ves položaj, kajti tu gre za našo kožo mnogo bolj nego marsikateremu drugemu narodu. — Morda je nepriljetno, da moramo reči tako, ko smo vsi navdušeni in se veselimo boljše bodočnosti, ko se veselimo zmag svojih bratov na Balkanu, ki so zagotovilo, da napočijo tudi za nas boljše časi. Upamo, da bo tako, toda biti moramo pametni, trezno moramo presojujati naš položaj in prav take rezno postopati, kakor so se Bolga pripravliali za vojno. Tu ni nikakih fanatov, nikakih napitnic in zmag se ne proslavljajo s šampancem. Mirno so se pripravljali za vojno, mirno so šli v boj in tudi korakaje od zmage do zmage. Ravno tako moramo postopati tudi mi!

Naš položaj je težak, bili bi v največji nevarnosti, bili bi naravnost izgubljeni, če bi nas odtrgali od ostalih Jugoslovanov. Povsod se čita, kjer se piše o združenju Jugoslovanov, da pač mora priti do tega združenja, toda povsod prihajajo samo do lastre, kjer se vsi ustavijo, nas pa prepustijo na milost in nemilost Nemcem. Mi Slovenci naj bi bili potemtakem žrtev, da pridejo drugi Jugoslovani do onega cilja, ki ga misijo v svojih srcih. To je žalostno!

Dokler smo Slovenci v zvezi z Balkanom, z drugimi Jugoslovani, se nam pač ni treba bati za svojo bodočnost, če nas pa odrežejo od njih, se pa bo godilo z nami tako, kakor se sedaj godi koroškimi Slovencem: razdelili si nas bodo Madjari, Nemci in Italijani.

Če bi pa Avstrija bila tako nespametna, da bi začela vojno z balkanskimi državami, potem pač vemo, kje smo začeli in kje smo končali. Zato pa je tudi rekel mnogo osvovraženi, ter vendar tako resni in trezni politik, državni poslanec dr. Kraml: *Ne igrajte se z ognjem, kajti če bi se že Avstrija vmešala v to vojno, je pač veliko vprašanje, ali poginejo balkanske države, ali pa kdo drug!*

Italija je tista, ki bi nas napadla prva, saj komaj čaka tega momenta in vsakomur je znano, da že od nekdaj špekulira na naše Primorje. Kar bi nas torej ostalo Nemcem, bi nas na jugu pogoltnili Italijani. Sicer se nam res godi slabo v Avstriji, kar vedo tudi na Dunaju sami, toda če bi prišli pod Italijo, smo izgubljeni popolnoma. V tem smislu tudi dela naša italijanska irredenta, da pripravijo vse za Italijo.

Bi moramo torej previdni in naša skrb mora biti pred vsem, da Avstrija ne pade v hrbet balkanskim državam in jih ne spravi v nevarnost, ki je obenem tudi naša. Mi mo vedno svetovaleci pametno politiko, zato udi sedaj zahtevamo to stem večjo pravico. Greba pa je pametne politike ne samo napram balkanskim državam, temveč je treba pametne in pravične politike proti Slovanom in zlasti proti nam Slovincem v Avstriji sami! (Viharno prirejanje!)

Prva naloga Avstrije je, da si pridobi simpatije balkanskih narodov. To zahtevajo ne le njeni politični, temveč tudi njeni gospodarski interesi. Nikdar pa si ne bo pridobila teh simpatij, če zatira svoje lastne Jugoslovane. Ali morejo imeti Srbi, Črogorci in Bolgarji zaupanje do Avstrije, če — idijo, kako da Avstrija postopa na Hrvatskem, kako ravna z nami Slovenci! Sicer so pa sedaj tudi že Nemci mnenja, da naj bi se v okviru Avstrije ustavila jugoslovanska skupina; toda če misli potem Avstrija postaviti tej jugoslovanski skupini na čelo nekoga Čuvaja (Žaglušni žvižgi!), potem se jač moti.

Upamo, da bo Avstrija tako pametna, da tudi stori to, kar pišejo celo Nemci; popolnoma prepričani pa vendar nismo, kajti naši diplomatje se niso še nikdar nič dobrega naučili iz zgodovine in niso prav nič pozabili, kar so se naučili slabega. Neumnosti so delali v Italiji in neumnosti delajo tudi sedaj na Balkanu. Poglejmo samo, kako delajo na Hrvatskem! Ko je vse vrelo, ko je zahteval ves parlament, da naj požen iz Zagreba komisarja (Ž žgi!), smo vendar dosedaj čakali zastoj. Pač mislijo oni gospodje, da opravijo z orožjem več, kakor pa z lepo. Če imajo to mič, naj le polkusašo še dalje, če se jim posreči, naj le delajo tako; toda če se jim stvar ponesreči, naj priprišejo potem krivdo sebi ne pa nam!

Mi smo dovolj svarili in bomo tudi še, pravimo pa tudi: *Kakor se ni moglo pre-*

prečtli, da ne bi bilo prišlo do velike Nemčije, kakor se ni moglo prepričati, da ne bi bilo prišlo do velike Italije. tako se tudi ne bo moglo prepričati, da ne bi prišlo do tega, česar si mi želimo! (V harno odobravanje!) In le na avstrijskih odločilnih faktorjih je, da ta Jugoslavija ne bo proti Avstriji, temveč žnjo, kar tudi mi želimo. Če pa ti gospodje tega nočejo, če tega ne razumejo — mi nismo kriivi! (Dolgotrajno viharno odobravanje!)

Nato je predsednik gosp. dr. Wilfan predlagal že priobčeno resolucijo, ki je bila sprejeta ob splošnem odobravanju.

Končno se je predsednik zahvalil zborovalcem na velikanski udeležbi ter zaključil s krad z besedami:

Naglašal sem, da v politiki odločuje egoizem. Zavedajmo se torej tega, da gre tu tudi za naše ožje slovenske interese. Naši bratje Hrvati in Srbi v Trstu so že začeli izpoznavati, kak pomemben faktor smo Slovenci v Trstu, in le želimo, da bi to izpoznali tudi naši severni bratje. Danes pošiljamo iz te dvorane pozdrave bratom na Balkanu in upamo, da pride kmalu tudi z Balkana odgovor, da smo njihovi bratje!

Državni poslanec profesor Mandić za svoje volilce.

Drž. poslanec prof. Mandić je stavil v seji drž. zbora dne 28. okt. t. l. dva nujna predloga. Prvi se tiče po toči oškodovane občine Dekani in se glasi:

„Visoka c. kr. vlada se pozivlja, da priskoči prebivalstvu občine Dekani na pomoč z izdatno podporo iz drž. blagajne za ublaženje bede, da mu da odpisati davke, da ustavi izterjevanje zaostalih davkov in mu nudi možnost, da kaj zasluži pri javnih gradnjah v občini sami in da bo tako možno, da ljudje prehranijo sebe in svoje družine.“

Drugi predlog se tiče občine Dekani in se glasi:

„Visoka c. kr. vlada se pozivlja, da nemudoma priskoči na pomoč po toči oškodovanemu prebivalstvu občine Jelšane z državno podporo, bodisi z nabavo živin ali za javnimi gradnjami ter odpisom davkov in obrestovanje njih daljnega izterjevanja.“

Darovi za jugoslovanske rdeče križe.

Nadalje so darovali sledeči gg.: Dr. Ivan M. Čok K 10, Matija Antončič mizar K 5, kap. Fabian Petrovič K 5, Drag. Butnar K 1, kap. Ivo Vušković K 2, P. C. K 2, M. A. Dernovec K 20, Boleslav Dernovec K 3; na manifestacijskem shodu političnega društva „Edinost“ minole nedelje 3 t. m. so darovali sledeči gg.: Žgur Leopold K 10, Stančič Štefan K 6, Štajerc Anton fin. straž. K 5, Lukša Martin sod. kanc. K 5, Tul. Jožef K 5, Marfo da Peter K 4; po 3 K: Kavčič Mha, Bazovski, Čevna Anton, A. V.; po 2 K: Frantar, Keček Ivan, Rehar Peter, Rehar Josip, Lozar Fran, Bizjak, Mezgec Anton, Bauč, Bavcon Metod, Banc Rudolf, Supac Ivan, P. S.ničar; po 1 K: Gabešček, Žiberna Jakob, Dekleva Anton, Št. fančič Franc, Vatovec Ivan, B. zek Matevž, Cijak Jožef, Margon Jakob, Demojzes Ivan, Hobat Vincenc, Bolle Ernest, Jaklič Ivan, Škvarc Zvonimir, Krušič Ivan, Zorn Fran in Anc, Poljšak, Zomic Fran, Race Josip, Turk Anton, Furlan Mha, Negode Josip, Kreščak Jakob, Kreševč Josip, N. N., Kajin Avgust, Vuk Ivan - Ljubljana, Sredelj Ivan, Šmuc, Ristja, Cerkvjenik, B. čič, Franetič; Colia Ernest 60 st., Granduč Anton 60 st., Kokoravec Alojz 60 st. N. N. 40, razni nelmenovani K 380, na krožnik K 158 80; gospodična Marija Urdih nabrala v gostilni N. D. O. med sledečimi gg.: Hinko Kostič K 20, Ivan Šterjanc K 20, Josip Mladovan K 10, Rudolf Kostič K 4, Dragotin Štolfa K 2, Franjo Nemeč K 2, Ivan Jaklič K 2, Ivan Marc K 2, Josip Kozuh K 2, Ivan Kobal K 2, Luka Benčona K 2; po gledališki predstavi nabrala gospica Wintrava K 13 34; Jakob Mikovič predsednik pevskega društva „G. j.“ v B. nah nabral v gost. pri Lovcu v Sežani K 6 30; nadalje: Fran Cesar K 2, N. N. K 50, Jakob Perharc K 50, Mirko Beberina K 3, po 1 K: Fran G. mol, Ivan Jaklič Fran Jug, Fran Simončič, B. andel, Andrej Čok, nekateri odborniki „Glasbene Mance“ K 6, Ivan Gorup - Opčine K 50 Fran Kalla K 50, gospica Lepuša nabrala K 36

Skupaj K 695 44
predvčera izkazano „ 35 836 34
Skupaj K 36 531 78

* Odbor „Rdečega Križa“ je odpisal dneva v Črnogoro (in sicer na Cetinje) 200 kompletnih postelj. Les za te postelje v vrednosti 350 kron je dala tvrdka Mankoč zastoj; postelje je napravila tvrdka A. Jazbic & dr. v ulici S. Francesco št. 53 skoro zastoj; razno drugo blago pa je dala tvrdka Križmančič & Breščak v ulici Nuova zelo po cen!

* V Podgorju so darovali sledeči gg.: po 5 K: Nelmenovani I. in II.; po 3 K: Nelmenovani; po 2 K: Antonija Poljak št. 51, Josip Poljak trgovec, Ivan Andrijašič št. 38, Mihael Andrijašič št. 37, župnik Habat, Josip Gerzetič št. 11, Anton Koren trgovec, Alojzij Gerzetič; po 1-67 K: Nelmenovani; po 1 K: Andrej Hreščak, Andrej Gerzetič št. 30, Fran Poljak št. 5, Mihael Andrijašič št. 4, Matija Andrijašič, Marija Rojc št. 18 in Ivan Rojc št. 18. Skupaj K 37 67, ki so že bili izkazani v „Edinosti“ od 5. t. m.

Domače vesti.

Slovenščina pri državnih in deželnih uradih je doživela že več izdaj. Nekdo se je v listu „Edinost“ pritoževal, da mu sodnik na varstvenem oddelku ni mogel sestaviti slovenskega zapisnika. Ko bi prišel pogledat tudi v eksekutivni oddelak, bi našel kako se „eksekucira“ „svignja“. Te dni je prešla ne zasebna stranka dražbeni oklic, sestavljen v XIII. oddelku c. kr. okrajne sodnije, kjer se stranki sporoča, da se bo prodala „svignja“. Enkrat smo dajali „groš“ istemu, ki bi raztolmačil neko izvršilno dovolilo, danes pa dajemo drugega. ako uganete, kakšno žival meni c. kr. sodnija.

Res žalostno, da je na okrajni sodnji tako malo slovenščine veščih uradnikov. Na prvih 2 rok preštejete vse. In okrajna sodnija v ul. Sanita ima opraviti s samim slovenskim ljudstvom! Človeku mora kri za vreti, ko niti uradnik, ki mora izvršnik ka kega spisa potrditi, ne zna besedice slovenski.

O slinih vnebo kričečih slučajih bom še poročal.

Priporočamo slovenskim odjemalcem pekera Josipa Taučerja v ulici Molin grande. Ta komenski kalabrež in njegova so-proga vipavska Tripolitanka, sta vzela svojo deco iz slovenske šole in jih pošiljeta v laško šolo.

Ta novopečena „puro sangue“ pravita, slovensko znati ni potrebno. Priporočamo.

Slovensko gledališče.

Danes zvečer ob 8 30 se vprizori zanimiva in svetovnoznana drama italijanskega pesnika in dramatika Gabriela D' Annunzio,

„GIOCONDA“.

To dramatično delo se je že neštetokrat uprizorilo v tujakšnji h italijanskih gledališčih, vedno ob največjem zanimanju občinstva. Ta predstava velja za B abonement.

V nedeljo popoldne se uprizori repriza operete

„CIGAN BARON“.

Zvečer pa bo premijera drame črnogorskega kralja-pesnika Nikolaja I.

„BALKANSKA CARICA“.

Vstopnice za vse predstave je mogoče že sedaj dobiti pri gledališki blagajni.

Tržaška mala kronika.

Trst, 6. novembra 1912.
Hvaležnost je lepa čednost. Mornar Kristjan Koščina iz Sibenika je iz usmiljenja sprejel 20letnega Ivana Santina iz Rovinja v svojo kabino na parniku „Meran“, da je tam prenočil. Ko je Koščina bil premeščen na parnik „Semiramis“, ga je Santin včeraj obiskal in mu o tej priliki ukradel 54 kron!

Svojo gospodinjjo okradel je 24letni natakari Josip Carbone iz Bari v Italiji. Bil je nastavljen pri gostinčarki Josipini Jazbic v Puli, kateri je ukradel 500 kron in 7 žlic iz alpake, ter potem pobegnil. V sled brzojavnega obvestila, je možakarja policija aretirala na državnem kolodvoru, ko je prišel z vlakom snoč ob 7 05. Našli so pri njemu še 468 kron in žlice.

Loterijske številke, izžrebane dne 6. novembra t. l.:

Praga	44	57	25	36	10
Lvov	69	50	16	13	79

Društvene vesti.

Odbor dramatičnega društva vabi nocoj k vaji za mešan zbor.

Tržaško podporno in bralno društ. vabi gg. odbornike k seji jutri v petek ob navadni uri.

Šentjakobska CM podružnica vabi na redno sejo danes ob 9^{1/2} zvečer v prostorih na stari policiji Kjarbola Zg. 16.

Narodni pipčarski klub priredi v nedeljo, dne 10. t. m. v otroškem vrtu pri S. Jakobu Martinov večer s plesom. Začetek ob 4 popoldne. Vstopnina 40 vin. Čisti dobiček je namenjen CM podružnici in „Iliriji“.

„Sava“ društvo svobodo miselnih slovenskih akademikov na Dunaju, je konstituiralo svoj odbor, izvoljen na I. rednem občnem zboru XX. tečaja 25. oktobra, sledeče: Predsednik Srečko Lapajne, cand. agr.

POHIŠTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje gosp. dr. G. Stamatoffa
SLIVNO

Gosp. J. SERRAVALLO Trst.

Med poizkusi, izvršenimi z Vašim Železnatim Kina vinom Serravallo je nekaj slučajev, katere je vredno, da jih objavim. Priplsals sem Serravallovo Kina vino z železom gospđ, ki je trpela na malokrvnosti, ki je tožila za glavobolom in breztečnostjo. Posledice so bile: probujenje teka, izgln bolečin v glavi in splošno izboljšanje. Drugi slučaj se tiče deklice sedmih let, š bke, rekonvalescentne po difteriji in malokrvne. Posledice so bile: splošno izboljšanje, probujenje teka, povrnitev rdečice na ustnicah, ki so bile poprej blede. Na splošno se dosežejo s Serravallovim Kina vlnom z železom jako lepl uspehl in jaz sem z njim popolnoma zadovoljen.

SLIVNO, dne 12. oktobra 1909. Dr. G. Stamatoff.

Dr. Pečnik Iščo se
Zrst. via S. Caterina šte. 1.
Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8-9 in 2-3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11^{1/2} - 1 in 7-7^{1/2}.

Knjigovodja za odvetniško pisarno.
Biti mora v odvetniško-pisarniških poslih izvežban. Italijansčine zmožni imajo prednost. Plača po dogovoru. Ponudbe na odvet. pisarno dr. Jos. Wilfana v Trstu.

Mirodilnica Ivan Kamauli Sv. Ivan pri Trstu.
Naznanjam slavnemu občinstvu, da se preselim v lastno hišo blizu „Narodnega doma“.
Priporočam se za obilen obisk udani **Ivan Kamauli.**

Specijalitetni predmeti iz gumija
Friderik Steindler
Trst, ul. Acquadotto št. 12.
Irigatorji, vata, toplomeri za mrzlico, cilindri za plin, povoji, napetniki iz gumija, parfumi. - Prodaja in popravila galoš in črevljev za telovadce.
Velika zaloga higijeničnih predmetov orig. franc. iz gumija in ribjega mehurja.

Deležnik s primerno glavnico vstopi lahko takoj v solidno, dobro upeljeno obrtno podjetje z letno rentabilnieto K 20000.
Naslov pove Inscr. odd-lek pod št. 2397

Slovenska šivilja se priporoča cenj. občinstvu.
Ljuboslava Baučer
Trst, ul. Istituto št. 13, Trst
prtiličje.

Izžrebanje nepreklicno v soboto 9. nov. 1912
ob 8 uri zvečer, na Dunaju Schottenring 11 (Policijsko ravnanstvom)

Loterije c. kr. policijskih uradnikov ter njihovih vdov in strot
pod pokroviteljstvom gosp. o. kr. policijskega predsednika Karla vit, pl. Brzesowsky-ja 1. Glavni dobitek 30.000 kron vrednosti, se izplača kakor doslej tudi v gotovini. — Srečke se dobivajo v vseh menjalnicah, loterijah in prodajalnicah tobaka. Skupni znesek dobitkov 80.000 kron.
Srečka stane 1 krono.

Redka prilika!
Originalne turške in perzijske preproge.
P. n.
Zaradi krize v orijentu smo dobili nalog od vodstva v Carigradu, da v kratkem času prodamo preproge in druge predmete, ki se nahajajo v Trstu (Corso), Capo di piazza 2 in v Reki, ul. Adamich št. 8.

Preproge 20%
Bronce 35%
Vezenlue 10% } popusta
Okoristite se te ugodne prilike!
M. GABAI.

KOLINSKO CIKORIJO v korist družbi sv. Cirila in Metoda!
edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

Vsem : gospodinjam toplo priporočamo

podpredsednik Rasto Urbančič, cand. ing., tajnik Fran Terpin, stud. com., blagajnik Ivo Fras, cand. med., gospodar Vinko Zorc, stud. iur., knjižničar Ciril Pfeifer, stud. iur. arhivar Josip Samec, cand. vet., preglednik Vinko Lapajne, cand. iur. Fran Košmelj, cand. iur., Ruprecht Brovet, cand. for.

Nar. dol. organizacija.

Socijalno demokratični pekovski organizaciji teče voda v g. lo. „Internacional“ z dne 26 oktobra je poln hujskari napram NDO. Ga pač jezi, ker je soc-dem tako lepo izpodletelo glede posredovalnice dela. Mislili so si, da bodo zvičajnim potom pridobili pekovske pomočnike za-se. Se jim je pa ravno tako posrečilo kakor na pr. zidarjem Zidarska konsorcijska posredovalnica dela je fuč; ravno tako umira posredovalnica dela soc-dem pekovskih pomočnikov in bo kmalu šla. Slovenski gospodarji so pametni in se ne marajo posluževati v njihovi posredovalnici dela, ampak v posredovalnici dela NDO. To soc-dem. seveda ni prav. V „Internacionalu“ kriče na ves glas. Gospodarje kličejo na pomoč. Kako pa?

Tako le piše „Internacional“: „Tovariši! Napravite torej Vašo dolžnost, pokažite tudi v tem trenutku vso vašo zavednost in disciplino, kakor ste te dobre lastnosti že večkrat pokazali. Vsakega delavca, ki potrebuje, bodisi za stabilno ali provizorično, pojdite ga iskat v našo posredovalnico dela.“ — Od kdaj pa so pekovski mojstri tovariši soc-dem? Od tistega časa baje, ko jim je pričela teči voda v grlo. Pa to ne bo nič pomagalo. Slovenski pekovski mojstri bodo storili tudi zaneprej svojo dolžnost, soc-dem. naj se pa le jeze naprej. Slov. pekovski mojstri se ne bodo posluževali soc-dem., pač pa narodne posredovalnice dela, ki se nahaja v ul. Sv. Frančiška 2. Oni so že na pravili tozadevne sklep. Soc-dem. naj pa le še naprej rogoviljo in napadajo v njihovem „Internacionalu“, ki je samo slučajno — zvičajno — pisan na eni strani od zadržav v slovenskem jeziku.

Skupina uslužbencev c. kr. glavnih skladišč vabi na II. redni občni zbor, ki se bo vrši v nedeljo, dne 10. novembra t. l. ob 10 predpoldne v veliki dvorani NDO, ul. Sv. Frančiška št. 2. s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Volitev novega odbora. 5. Situacija.

Tovariši, ker je je občni zbor velikega pomena, nadajamo se, da se ga v obilnem številu udeležite. Odbor.

Posredovalnica dela NDO. Službe išče uradnik, ki je vešč strojepljiva, hrvatskega, italijanskega in deloma tudi nemškega jezika. Naslov pove: Posredovalnica dela NDO.

Skupina tehničnega zavoda „Sv. Andrej“ sklicuje za soboto točno ob 7 zvečer sestane v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu (blizu „Jadrana“).

Plesna šola NDO. Danes plesne vaje v društveni, v ulici sv. Frančiška št. 2.

Shod na Kolonkovcu. V nedeljo bo shod zidarjev na Kolonkovcu.

Socijalni tečaj NDO. Jutri predava od 7.30-9.30 zvečer dr. Josip Mandić o predmetu: „Socijalizem“.

Predmet je zelo važen. Zato pričakujemo obilne udeležbe posebno s strani delavstva, kakor tudi ostalega občinstva. Predavanje se vrši v društveni dvorani, v ulici sv. Frančiška št. 2.

Zidarji mesta in okolice! Vas vabimo na javen shod, ki se bo vrši danes ob 6.30 zvečer v veliki društveni dvorani, v ulici Sv. Frančiška št. 2. — Dnevni red: 1. Poročilo zidarjev in posredovalnice dela, 2) Pomen zidarske organizacije, 3) Situacija. Zidarji! Pridite na shod polnoštevilno!

Odbor zidarske skupine „Nar. delavske organizacije“ v Trstu.

Prapr. odbor skupine parke nih stavcev sklicuje za danes ob 7.30 zvečer ustanovni občni zbor v društvenih prostorih, v ul. Sv. Frančiška št. 2. Dnevni red: Volitev odbora.

Skupina „Plavži“ v Šklednju. V soboto ob 7 in pol javen shod v prostorih „Gospodarskega društva“ v Šklednju.

Dnevni red: 1) Položaj delavstva v Plavžih in organizacija, 2) Zahtevamo obrtni šolo! Delavci vsi na ta važen shod!

Odbor.

Skupina „Sv. Marko“ sklicuje sestane za soboto ob 4 in pol popoldne v društvenih prostorih NDO pri Sv. Jakobu.

Skupina „Čistilnica petroleja“ v Šklednju sklicuje za soboto ob 6 zvečer javen shod v konsumnem društvu pri Sv. Ani.

Dnevni red: 1) Gibanje delavstva v čistilnici petroleja, 2) Zahtevamo obrtni šolo! Delavci, nadajamo se, da povešite ta shod v čim večjem številu. Odbor.

Vesti iz Goriške.

Zveza županov na Krasu sklicuje za nedeljo, dne 10. t. m. ob 3 popoldne v Duvovlje (v prostoru g. Al. Tavčarja) vse udeležene trgovsko-obrtno zadrage Goriške (spadajoče po okraju sežanskemu) na pogovor: *Ob ramba pretečnih zlih posledic. Ako bi se iz oddaljenih krajev ne mogli morda udeležiti*

vsi prizadeti, naj pošljejo vsaj zastopnika na shod. J. Vran, t. č. predsednik.

Pogreb ponesrečenega avijatika, nadporočnika Aristida pl. Petrovića, se vrš. danes v četrtki ob 3 pop. Pogreb bi se imel vršiti včeraj popoldne, ali na izrecno željo njegove družine, ki se nahajala na Dunaju, je odložen na jutri. Udeležila se ga bo cela goriška garnizija, (pešpolk, dragonski in artiljerijski polk, bataljona pilotov, sapperji, bataljona alincev) deputacije vojnega ministarstva, zastopniki dunajske graške, tržaške in ljubljanske garnizije poleg drugih. Ker bo udeležba ogromna, se bodo pomikal sprevid čez Placuto po Gosposki ulici na pokopališče. Poveljnik voja specialnih armadnih oddelkov, general Schleyer je dospel v Gorico, da se udeleži pogreba.

Iz Tolmina. Naša narodna društva se ne ganejo, da bi pomogla svojim bratom v ljutom boju zoper stoletnega tlačitelja Turka. Da se le deloma opere črni madež raz narodnega lica tolminskega narodnjaštva, zbrala je stalna družba pri „Andrejcu“ v Zalogu mal dar 21 kron 20 vinarjev za ranjene Slovence na Balkanu, in to ob priliki vesele večera radi novorojenega princa pri gospodu Vodopivcu. Darovali so: Vodopivec 5 K, Zamperlo 5 K, Pregel 2 K, Gatec 2 K, Belih 2 K, Andrej 1 K. Prispevali so: Schwegel 2 K, g. ca Anica 50 vin., g. Berlot 50 vin., Kragelj 1 K, Kuk Ivan 20 vinarjev. Skupaj K 21.20. Malo ampak iz srca dano.

DAROVL

— G. Emil Hrabe, arhitekt iz Kladna na Češkem je dal dr. Čoku za moško podjetje črno Cirilmetodovi družnici K 50 in za tržakega Sokola K 40. Prvo svoto hrani uprava.

— V prepiru za „Balkan“ nabralo se je v rojanskem „Konsumnem društvu“ za podružnico družbe sv. Cir. in Met. v Rojanu K 12.

— Na svatbi g. Josipa Gropajca z Mariljo Požarjevo nabralo se je za podružnico družbe sv. CM v Rojanu K 16.20.

— Lovrenc Rupnik daroval za družbo sv. CM K 5.

— Za sv. CM. Pri krstu slinčka gosp. Andreja Furlana pri Sv. M. M. sp. št. 427 se je nabralo med gosti K 5 in sicer so darovali: Ant. Rizoti K 1, Gabr. Majerovič K 1, And. Furlan K 1, Jos. Stokovič K 1, Jos. Maurer K 1.

— Za pevsko društvo „Trst“ so darovali o priliki proslave imenana g. Drag. Hreščak, podpredsednika pev. dr. „Trst“ in g. Drag. Pertota, gostilničarja v Berkovlah, sledeči gg. člani: Turk K 5, Malis, Hreščak po K 2 S. Lik, Gregoretič, C. ttnig, Jug po K 1. Skupaj K 13 Iskrena hvala!

Listnica uredništva.

Žminj. Zadeva je povsem osebne narave in nikakor ne interesira javnosti. List ni zato, da bi se v njem prepirale posamezne osebe.

Listnica uprave.

Gosp. Iv. Mahnič, župnik, Koper: Poslanih 10 K za Družbo C. M. smo prejeli.

Šivilja se priporoča za delo, gre tudi na dom. Via Coronio št. 31, pri vratarici. 2488

Meblišana sobica pri slovenski družini se odda. Ul. Miranar št. 7, IV. nad. vrata 35. 2489

Stanovanje, dve sobi in kuhinja se odda. Ul. Molin grande 46, IV. 2490

Išče se nizarski pomočnik Plača 60 kron in cela okrbna ter stanovanje. Hotel de la Ville. 2491

Odda se lepa, popolnoma opremljena soba v I. na l. z ometi na ulico blizu Narodnega doma pri sv. Ivanu št. 699 2492

Ljudska knjižnica, edina v okolci, čisti dnevni dohodek K 10.—, majhna najemna se prodaja vsaki za vsako ceno. Ul. Madonna št. 30 2493

Stalni krajevni agenti zmožni nem. — ščine se prejmejo ali pa: stanujejo s talno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. — Ponudbe pod „Merkur“, Brno, Neugas-e 20. 244

Obesala iz medi za zavese se prodajo po K 350.— Via Case ma 14. Umberto Cesca, trgovina z železino. 2235

Soba meblirana se odda v ulici Giovanni Bocaccio 16, I. 2235

Šivalni stroji novi, izborni, z omarico K 180.—, mišice K 150.—, d ugačni po K 60, 120. Garancija. Priložnostni nakup. Ulica Ruggero Manna 18, vrata 4 2432

Soba z lepim razgledom pri majbni družini se odda. Ulica Risorta 9, III. 2436

Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca, Trst, ul. Olmo št. 12. 1733

Anton Krušič, krojaški mojster v Gorici, tekališče Franca Josipa št. 36. Izdeluje obleke po meri v vsakem kroju. Sprejema tudi naročila izven Gorice. Pri naročilih zadostuje prsna mera. V zalogi ima raznovrstno blago ter razpošilja vzorce na ogled. Cene zmerne.

Lokal, primeren za kavarno, se odda v najem Pojasnila v isti hiši, via Ties e, nasproti domobranski vojašnici v Gorici, II. nadstr. 2477

Proda se posestvo v lepi legi v sre. dnu trga Orlknice. Posestvo obtoji iz niv, travnikov, gozov, vrti in gospodarskih poslopij: hiše, d eh h evov, bokanih ter enake kleti in skednja. Hiša je opremljena z vodovo om in se nahaja v hiši dobro uspevajoč. Vg vina s špeciarijskim blagom, kar je tudi važna za trgovce. Proda se tudi sama hiša. Vzrok je šla v Vodica, Istra. Več pove Jožef Ronko, Cerknica. 2478

Prva slovenska mirodilnica v Trstu

Alojz Saletelj

Ulica Carradori 18, v bližini gostilne NDO. Zaloge barv, čopičev, mrežic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parfumov, mineralnih vod itd.

Izvršujejo se pošiljke petroleja v originalnih posodah in drugo.

Lepa priložnost: 50% PRIHRANKA!!

Kdor ljubi svoj dom, pač ne opusti prilike, da bi ga ne olepšal s steriliziranimi rastlinami, ki so popolnoma enake svežim, nasprotno pa jih ni treba gojiti, s krasnimi kipi izredno lepo opremljenimi, in drugimi predmeti, ki so pripravni tudi za darila. — Kdor hoče napraviti dobro kupčijo, naj jo stori takoj, ker ta priložnost se bo nujila le kratke čase.

Obrniti se je: ulica Sette Fontane št. 2, I. nad. vrata 2, (tramvajsko postajališče na trgu Barrier-).

Salumeria - Buffet

Trst, via Carlo Ghega št. 8. Vsakovrstno prekajeno meso, kuhano in surovo. Izvrstno vino, črno in belo. Prvovrstno pivo. Priporoča se za obilen obisk. **JAKOB VOLPIN.**

Mehanična kleparska delavnica za kovinske izdelke

Gusto Pilotti fu Gius. ustanovljena leta 1842. TEL. 15-25. Riva Pecatori št. 14. Specijalita: tadjiske svetiljke, Posoda in škatle iz bele in kamoburne pločevine. Žlebovi, cevi in zidne obloge iz vsake snovi v kosih po 2 m (brez zvezave).

Knjigovoznica ANTON REPENSEK je edina slovenska knjigovoznica v Trstu, ulica Cecilia št. 9. — Izdeluje vsa knjigovozniška priprava in fina dela točno in po konkurenčnih cenah. 1716

Zdravilno pivo dvojnega kvasa Vsi zdravniki ga priporočajo. Odlikovano na **S. STEFAN** Odlikovano na 7 razstavah.: 7 razstavah.: Glavna zaloga v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201.

Na obroke! Velika zaloga izdelanih oblek. Velika izbira vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specijalita v veznji. Velika izbira volnovega blaga. Najzmernejše cene. **Adolf Kostoris - Trst** Ulica S. Giovanni št. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“. Telefon št. 251, Rim. II.

Aristide Gualco - Trst via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI. Odlikovana tovarna (z zlato) cevi in cementnih plošč, teracov in umetnega kamna. Sreprejema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerne, delo točno.

Novo pogrebno podjetje, Trst (vogal Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (TELEFON št. 14 02.) **Prevoz mrličev na vse kraje** Vozovi z bogato opremo od najenostavnejših do najluksurije nekih. — Vsi pogrebni predmeti so stalno na izbiro. Stalne cene brez konkurence. Postrežba točna. Splošna p. hvala. Zaloga pristno voščenihi sveč lastnega izdelka s prodajo na drobno in debelo. Posebno se priporoča o priliki praznikov Vseh svetih z bogato zalogo nagrobnih svetilk, raznih vencev iz umetnega in svežega cvetja, iz biserov, porcelane in kovine z znaki in napisii itd. Nočna naročila se sprejemajo v skladišču v lastnih prostorih Via della Tesa 31. TEL. 14-02. Zastopstvo s prodajo pogre nih predmetov: J. MRZEK, Opčino št. 170; T. VITEZ v Nabrežini na trgu pri cerkvi; A. JAMSEK, pri Orehu (Noghere); F. BRNETIČ v Šklednju. Deležnik in upravitelj H. ŠTIBILJ.

ZDRAVNIK **Med. Dr. Karol Perničič** ordinira od 11-12 Trst, ulica Bonomo 3/II. (nasproti Dreherjeve pivovarne).

Izvoz svinjske masti. 5 kg visoke sirove bagunake masti, sveže iz klavnice, pošiljam po povzetju za 11 kron in razpuščeno svinjsko mast. — Poštino plačam jaz. **V. HAMAR, izvoz svinjske masti** Praga - Karlin, Češko.

GOSTILNA N. D. O. v Trstu, ulica Carradori št. 18. ki jo sedaj vodi g. HINKO KOSIČ, se dobi vedno sveže pivo, prve vrste vino-teran, gorka in mrzla jedila ob vsakem času. Na razpolago več sob za prenočišče po nizkih cenah. — Priporoča se za obilen obisk.

Bogomil Pino urar in zlatar Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13. Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi uhano, prstanov z dijamanti in brez dijamantov, ženske verižice, zlate in srebrne za moške. vse po konkurenčnih cenah.

Poskusite Fl-GOVO KAVO „Salutin“ ki je najzdravejši kavni priradek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah.

Hôtel Provinciale (Novi deželni hotel) Trst, largo Santorio 4 (Farneto). 40 sob, električna luč, ves komfort, stroga snaznost. — Cene zmerne. ALOJZIJ SKERL.

POZORI! Skladišče se nahaja v I. nadstr.